

tægterne ikke skulle være til Hinder for, at Kommunalbestyrelsen med Indenrigsministeriets Samtykke meddele Flyttetilfælde til dem, der have opnaaet Adkomsten. Herved bryder man i Grunden ganske Princippet, og man søger at hjælpe sig ved en Ordning, der for Brændevinshandelen og særlig Handelen med bayersk Al ikke vil kunne lade sig praktisere. Man kan ikke i Kjøbenhavn, hver Gang en Detailhandler, der sælger Brændevin og bayersk Al, skal flytte fra en Gade til en anden, gaa med det til Indenrigsministeriet, det er ikke muligt. Som sagt, i dette videre Omfang tror jeg ikke, at disse Vedtægtsbestemmelser kunne gennemføres. Men selv om man indskrænker det saaledes, som Regeringsforslaget har gjort, til kun at angaa Beværtning med stærke Drikke, muligvis Brændevinshandel, men ikke Handel med skattepligtigt Al for Landets Vedkommende, ligger denne Ordning, som Udvalgsflertallet har foreslaaet, af en Mangel, nemlig at Vedtægterne kun skulle leve i 5 Aar. For hvert 5te Aar skal Spørgsmaalet tages op igen om, hvorledes denne Sag skal ordnes. Dette vil jeg finde i allerhøjeste Grad utilraadeligt. Det vil blive et Spørgsmaal, der paa den Maade aldrig nogen Sinde lader Befolkningen være i Ro. Navnlige i de mindre Kommuner vil det let kunne tænkes, at der kommer et personligt Skær over de Afgørelser, der ligge i Vedtægterne, idet der nemlig samtidig kan blive Adkomster ledige, og ifølge det ærede Flertals Forslag skal Kommunerne ogsaa være bestemmende om, hvem disse Adkomster skulle tildeles. Som sagt, det er en Ordning, jeg finder uheldig, og jeg tror, at man vilde faa en langt mere hensigtsmæssig Ordning, naar man tog det System, Regeringen er gaaet ud fra, nemlig at en Vedtægt bliver ved at bestaa, indtil der kommer en Begæring om en Forandring i den, og hvorefter man, saavel ved Vedtægtsens Ikrafttræden som ved dens senere Forandring, gør Kommunalbestyrelsens Beslutning afhængig af Indenrigsministeriets Sanction.

Medens det ærede Udvalgsflertal og jeg dog i Princippet paa dette Punkt staa nær ved hinanden, staa vi langt borte fra hinanden, saa snart Spørgsmaalet bliver om, hvem der skal meddele Adkomster i Tilfælde af, at en Adkomst bliver ledig. Naar man sætter Tallet for Adkomsterne i en Kommune, bliver Spørgsmaalet om, hvem der skal bestemme Tildelingen af Adkomster, af overordentlig stor Betydning. Saaledes som det er nu, hvor man ikke kan vrage og vælge mellem dem, der søge Adkomst, bortset fra de Tilfælde, hvor Adkomsten paa Landet er

afhængig af Bevilling, har hele dette Spørgsmaal ikke noget at sige. Men begrænse vi Antallet, og ere vi enige om, at naar en Plads bliver ledig, skal den besættes, ikke med den, der melder sig først, men med den, der særlig egner sig til at komme i Betragtning, bliver der her forfærdelige Forhold at tage Hensyn til, og det bliver et Punkt af Bigtighed, hvorledes dette skal ordnes. Regeringsforslaget gaar der ud fra, at Ordningen skulde være den, at Centraladministrationen skulde afgøre, hvem Adkomsten skulde tildeles, men vel at mærke, efter at Kommunalbestyrelsen havde haft Beslighed til at erklære sig og saaledes ogsaa paa dette Omraade havde faaet en ikke ringe Betydning. Det ærede Udvalgs Flertal gaar til at lægge Afgørelsen her ganske i Kommunalbestyrelsens Haand. Den ærede Ordfører jagde om Udvalgets Flertals Stilling, at det i det hele taget havde holdt sig paa den bestaaende Lovgivnings Grund og ikke havde indført noget nyt Princip. Men det maa jeg bestemt modsige, for saa vidt dette Punkt angaar. Her er i Virkeligheden indført et aldeles nyt Princip. Vor Rætings Lovgivning har hidtil ikke kendt noget til, at Kommunalbestyrelsen har Afgørelsen af, hvem der skal have Retten til at drive Næring i Kommunen. Der har hidtil fundet en anden Ordning Sted, hvorefter Kommunalbestyrelsen ikke har haft nogen Afgørelse i saa Henseende. Nu vil man lægge det over i Kommunalbestyrelsernes Haand. Det er en hel ny Vej, man vil gaa. Man drager her ind under Kommunalbestyrelserne et nyt Omraade, som de ikke tidligere have været eneraadende paa. Jeg maa for mit Vedkommende erklære, at jeg ikke kan gaa med hertil. Det er jo meget vanskeligt at sige, hvorfor man vil gaa til en saadan Ordning, naar man da ikke vil holde sig til ganske almindelige Talemaader, og det er lige saa vanskeligt at sige, hvorfor man ikke kan gaa med til den, naar man ikke ligeledes vil holde sig til temmelig almindelige Udtryk. Jeg vil for mit Vedkommende sige i Medsætning til den ærede Ordfører, at jeg tror ikke, dette er en Opgave, som Kommunalbestyrelserne magte. Jeg tror ikke, Kommunalbestyrelserne magte denne Opgave efter den Sammensætning, efter den Karakter, de nu have Landet over, men jeg frygter meget for, at den Tid kan komme, da Kommunalbestyrelserne ere sammensatte saaledes, at de endnu mindre ville være i Stand til at magte en Opgave som den, der her er Tale om. Heri ligger ikke fra min Side nogen Underverdning af Kommunalbestyrelserne. Det er en Betragtning af, hvad der i det hele ligger inden for et kollegialt sammensat